

Trudno kontestować znaczenie jakości edukacji dla rozwoju - w szczególności rozwoju gospodarczego. Jednakże nie jednak kwestia otwarta pozostaje kwantyfikacja siły tego wpływu. Jej określenie wydaje się szczególnie istotne w czasach po kryzysie ekonomicznym z 2008-2009 roku, gdy wisko krajów świata poszukuje oszczędności w wydatkach rządowych.

Projekt charakteryzują dwa główne cele badawcze. Po pierwsze, określenie wpływu jakości edukacji na sytuację ekonomiczną krajów i regionów. Jako miernik sytuacji ekonomicznej wykorzystane zostaną dane o wzroście gospodarczym, ale także inne wskaźniki, pozwalające na ocenę jakości życia społeczeństwa, jak indeksy społeczne czy miary nierówności dochodowych. Z kolei w celu oceny jakości edukacji wykorzystane zostaną przede wszystkim wyniki testu PISA. Po drugie, warto zastanowić się jakie czynniki powodują, że wyniki testu PISA osiągnięte w różnych krajach/regionach są tak zróżnicowane. W badaniu podjęta zostanie próba odpowiedzi na to pytanie.

Wprawdzie w literaturze istnieją badania na omawiane tematy, są one jednak prowadzone z wykorzystaniem mało nowoczesnego aparatu badawczego. W niniejszym badaniu do przeprowadzenia analiz wykorzystane zostaną między innymi modele dynamiczne dla danych panelowych, Bayesowski uśrednianie oszacowań i analiza kointegracji (głównie w odniesieniu do danych panelowych).

Udokumentowanie w sposób formalny wartości dobrej edukacji ma znaczenie podwójne: zarówno w kategoriach naukowo-badawczych stanowi wartościowy wynik naukowy, jak też i w kategoriach praktycznych stanowi ważny głos w dyskusji i stanowi dodatkowy argument za skierowaniem strumienia inwestycji właśnie na edukację. To samo można powiedzieć o drugiej części analizy, tj. identyfikacji czynników, jakie dla osiągnięcia po danych wyników edukacyjnych są kluczowe. Konieczność racjonalizacji wydatków powoduje, że przeprowadzenie wiarygodnej analizy, w szczególności dla Polski, powinno umożliwić nakierowanie inwestycji na te elementy infrastruktury edukacyjnej, których znaczenie może być uznane za kluczowe i w tym miejscu, w których można je uznać za najbardziej potrzebne.

Wyniki testu PISA pozwalają na ocenę uzyskanych przez uczniów kompetencji różnego rodzaju (np. czyści). Badanie umożliwia analizę determinantów kompetencji różnych typów, a także wpływ osiągnięcia tych kompetencji różnego rodzaju na wzrost gospodarczy (podczas gdy wiskobadawcze niejszych koncentruje się jedynie na umiejętnościach czyści). Takie badania mogą stanowić przyczynek do adekwatnego profilowania ponoszonych wydatków edukacyjnych.